

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jarmily Potužákové a soudkyň JUDr. Jitky Kalfeřtové a JUDr. Barbory Jodasové ve věci péče o **nezl. Dominika** [redacted] **a nezl. Pavla** [redacted], obou zast. kolizním opatrovníkem Statutárním městem Liberec, děti Andrey [redacted], a Pavla [redacted], zast. JUDr. Milošem Pleštilem, advokátem se sídlem v Liberci XV, Vlčí Vrch 672, o **návrhu otce na změnu úpravy péče a výživného, o stanovení dohledu a informační povinnosti, o odvolání otce a opatrovníka proti rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 13.12.2016 č.j. 10 P 150/2008-337, t a k t o :**

- I. Rozsudek okresního soudu se mění ve výrocích I, II, III, IV, VI a VII tak, že se návrh otce na změnu úpravy péče a výživy zamítá.**
- II. Ve výroku V se rozsudek okresního soudu mění tak, že se řízení o stanovení dohledu nad nezl. Dominikem a nezl. Pavlem zastavuje.**
- III. Ve výroku VIII se rozsudek mění tak, že otec je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Liberci na nákladech státu 18.831 Kč do 3 měsíců od právní moci tohoto rozsudku.**
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem okresní soud výrokem I světil nezl. Dominika [redacted] a nezl. Pavla [redacted] do péče otce. Výrokem II určil matce povinnost přispívat na výživu nezl. Dominika částkou 500 Kč měsíčně a na výživu nezl. Pavla částkou 500 Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci k rukám otce počínaje dnem 2.9.2016. Výrokem III uložil matce zaplatit nedoplatek na výživném za období od 2.9.2016 do

30.11.2016 ve výši 3.000 Kč k rukám otce v měsíčních splátkách po 200 Kč pod ztrátou výhody splátek počínaje měsícem následujícím po právní moci rozsudku. Výrokem IV deklaroval změnu rozsudku Okresního soudu v Liberci č.j. 10 P 150/2008-116 ze dne 10.12.2013 ve spojení so rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci č.j. 36 Co 69/2016-149 ze dne 29.4.2016. Výrokem V stanovil nad nezl. Dominkem [REDACTED] a nad nezl. Pavlem [REDACTED] dohled. Výrokem VI upravil styk matky s nezl. Dominkem a nezl. Pavlem: a) v běžném roce na každý lichý týden od pátku 17:00 hodin do neděle 17:00 hodin, b) v období prázdnin každý sudý rok v době jarních prázdnin od pátku 17:00 hodin, který jarním prázdninám předchází, do neděle 17:00 hodin, kterou jarní prázdniny končí, v době velikonočních prázdnin každý lichý rok od středy 17:00 hodin, která velikonočním prázdninám předchází do pondělí do 17:00 hodin, kterým velikonoční prázdniny končí, v době podzimních prázdnin každý sudý rok vždy od kalendářního dne, který předchází podzimním prázdninám od 17:00 hodin do posledního dne podzimních prázdnin do 17:00 hodin, v době letních prázdnin po dobu dvou týdnů v červenci a dvou týdnů v srpnu s tím, že termín otcí sdělí nejpozději do 30.4. každého roku doporučeným dopisem, v době vánočních prázdnin každý sudý rok od 25.12. od 10:00 hodin do 31.12. do 17:00 hodin, každý lichý rok od 23.12. od 17:00 hodin do 26.12. do 10:00 hodin s tím, že matka nezletilé převezme a předá v místě bydliště otce a nezletilých. Výrokem VII stanovil otcí povinnost informovat matku o prospěchu a zdravotním stavu nezl. Dominika a nezl. Pavla vždy v poslední den v měsíci doporučeným dopisem. Výrokem VIII nepřiznal státu náhradu nákladů řízení spočívajících ve znalečném. Výrokem IX nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Z odůvodnění rozsudku se podává, že poměry nezletilých byly naposledy upraveny rozsudkem Okresního soudu v Liberci č.j. 10 P 150/2008-116 ze dne 10.12.2013 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci č.j. 36 Co 69/2014-149 ze dne 29.4.2014, kterým byli nezl. Domink [REDACTED] a nezl. Pavel [REDACTED] a dále jejich sourozenci nezl. Nikola [REDACTED] a nezl. Adam [REDACTED] svěřeni do výchovy matky. Otcí byla stanovena povinnost platit výživné v částce 1.500 Kč pro nezl. Nikolu, 1.200 Kč pro nezl. Dominika a 1.200 Kč pro nezl. Adama, pro nezl. Pavla bylo určeno výživné s účinností od 30.1.2014 ve výši 1.000 Kč měsíčně. Otec se návrhem podaným dne 22.7.2015 domáhá změny péče o nezl. Dominika a nezl. Pavla s odůvodněním, že matka péči o chlapce zanedbává a dále je zde i obava z týrání chlapců, žádal proto, aby oba nezletilí byli svěřeni do jeho výlučné péče. Za trvání řízení ve věci samé okresní soud opakovaně rozhodoval o návrzích na nařízení předběžného opatření; usnesením ze dne 29.7.2015 zamítl návrh otce na nařízení předběžného opatření, kterým by byli synové svěřeni do jeho péče, neboť neshledal závady v péči matky o syny. K návrhu otce ze dne 15.12.2015 byl jeho styk se syny upraven předběžným opatřením. Usnesením okresního soudu ze dne 17.2.2016 potvrzeným usnesením odvolacího soudu ze dne 24.3.2016 č.j. 36 Co 105/2016-245 byl zamítnut další otcův návrh na nařízení předběžného opatření na svěřeni synů do jeho péče, neboť otec neosvědčil, že by děti v péči matky neprospívaly, či že by docházelo k jejich týrání. Okresní soud vycházel ze znaleckého posudku vypracovaného dvěma znalci z odvětví psychiatrie a psychologie, z jehož závěrů zjistil, že osobnostní a výchovné předpoklady matky se jeví jen na postačující úrovni, matka nezvládá dostatečně kvalitně péči o čtyři děti, na které je sama, a navíc nezl. Dominik a nezl. Pavel trpí disharmonickým vývojem. U otce znalci shledali, že by mohl ve spolupráci s přítelkyní Radkou výchovu obou synů zvládat. Důvody pro omezení výkonu rodičovské odpovědnosti nebyly zjištěny ani u jednoho z rodičů. Nezl. Dominik projevuje pozitivní vztahy k rodičům, k přítelkyni otce i sourozencům, nezl. Pavel projevuje vůči otcí, jeho

přítelkyni a sourozencům pozitivní vztahy, k matce je jeho citový vztah mělký. U nezletilých nebyl zjištěn syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Znalci doporučili svěřením synů do střídavé výchovy v týdenním intervalu za podmínky výchovné spolupráce partnerky otce Radky [REDAKCE] která se ze všech tří dospělých jeví jako nejkvalitnější pečovatelka. Na základě závěrů znaleckého posudku pak okresní soud usnesením ze dne 2.9.2016 nařídil předběžné opatření, kterým bylo matce uloženo odevzdat nezl. Dominika a nezl. Pavla do péče otce.

Poměry u otce šetřil odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu v Brandýse nad Labem – Stará Boleslav, z jehož zprávy okresní soud zjistil, že v době šetření bylo v bytě otce o velikosti 3+1 čisto a uklizeno, synové zde mají k dispozici samostatný pokoj vybavený vším potřebným. Otec odmítl podepsat individuální plán ochrany dětí s tím, že k tomu nejsou důvody. Nezl. Dominik uvedl, že má rád oba rodiče a je mu jedno, u kterého z nich bude, s bratrem Pavlem si nehraje, protože mu všechno ničí, často se hádají a perou. Nezl. Pavel udržel pozornost při pohovoru jen krátce. Přítelkyni otce Radku oba chlapci radostně vítali. Přítelkyně otce sdělila, že jediné, co na nezl. Pavla zabírá, pokud dostane záchvat vzteku, je namočit mu ruce do studené vody. Ze zprávy opatrovníka okresní soud zjistil, že je v kontaktu s oběma rodiči, dne 19.9.2016 opatrovníka konzultovala ředitelka ZŠ Stará Boleslav ohledně nezl. Pavla s tím, že nezletilý neustále utíká, bere klíče a další věci, byl vyloučen ze školní družiny a od října by mu měl pomáhat asistent. Nezl. Pavla otec přehlésl do ZŠ Brázdim. Ze zprávy této školy okresní soud zjistil, že nezl. tam nastoupil od 1.10.2016, jeho projevy chování odpovídají diagnostikovanému syndromu ADHD, prospěch má dobrý, chování slušné, projevy týrání či zanedbání u nezletilého nejsou patrné. Ohledně nezl. Dominika ze zprávy ZŠ a MŠ Brandýs nad Labem okresní soud zjistil, že nezletilý chodí do školy včas, má všechny pomůcky a vypracované domácí úkoly, otec se školou spolupracuje, Dominikův prospěch je průměrný, chování bylo řešeno napomenutím třídní učitelky.

Okresní soud měl rovněž k dispozici zprávu o vyšetření obou chlapců PhDr. Evou Havlíčkovou, externí psycholožkou OSPOD Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, z níž zjistil, že nezl. Dominik si při pohovoru stěžoval na matku, že byla „furt našťvaná“, rychle nařezala a nestarala se, kdo něco zavinil. Popisoval nestejně výchovné postupy vůči sourozencům ze strany matky a nejvíce si stěžoval na starší sestru Nikolu. Větší klid má u otce, oblíbil si jeho partnerku Radku. Vyslovil přání být u táty a Radky. Nezl. Pavel projevoval po dobu pohovoru masivní psychomotorický neklid, některé informace podával zkresleně, uváděl, že má rád otcovu přítelkyni Radku., stěžoval si na starší sestru Nikolu, kvůli které býval trestán. Vyslovil přání být u táty a Radky. Psycholožka u nezl. Pavla shledala prvky citové deprivace a doporučila stabilní výchovné prostředí.

Na zjištěný skutkový stav aplikoval okresní soud ustanovení § 475 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen z.ř.s.) a § 909 a § 923 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen o.z.) a dospěl k závěru, že u otce a u obou nezletilých nastala změna v poměrech, která odůvodňuje svěřením synů do výlučné péče otce, ten stabilizoval své poměry. Žije s družkou, která je zárukou řádné péče o nezletilé a oba nezletilí k ní mají pozitivní citovou vazbu. Nebylo prokázáno týrání nezletilých, z něhož se osočují vzájemně oba rodiče, ale u obou nezletilých byl zjištěn disharmonický psychický vývoj. Okresní soud proto změnil předchozí rozhodnutí a svěřil oba syny do péče otce,

zároveň však zahájil řízení o stanovení dohledu, který dle § 925 o.z. nad výchovou nezletilých stanovil. Důvod pro toto výchovné opatření shledal v některých nevhodných praktikách otce např. při přehlašování synů z jedné školy do druhé, aniž by informoval matku či opatrovníka.

Podle § 890 o.z. pak okresní soud uložil otci informační povinnost o záležitostech týkajících se nezletilých ve vztahu k matce, neboť tuto svou povinnost otec v minulosti neplnil.

Podle § 913 odst. 1 o.z. pak posoudil příjmové poměry matky, jejíž příjem se pohybuje kolem 10.000 Kč, a její majetkové poměry, jakož i skutečnost, že má dvě další vyživovací povinnosti a uložil jí platit na každého z nezletilých výživné částkou 500 Kč měsíčně s účinností od 2. září 2016. Zároveň vyčíslil dluh na výživném a uložil jej matce splácet ve splátkách odpovídajícím jejím možnostem. O náhradě nákladů státu vzniklých za zálohovaném znalečném rozhodl s přihlédnutím k úspěchu ve věci, který byl na straně otce, dovodil, že matka splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, proto náhradu nákladů státu nepřiznal. O náhradě nákladů účastníků řízení rozhodl podle § 23 z.ř.s.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolání jak matka, tak i opatrovník.

Matka vytýká okresnímu soudu, že jeho rozsudkem byli sourozenci rozděleni, navíc otec neprokázal, že je dobrým vychovatelem, když neumožňoval synům styk s matkou. V období od 2.9.2016 je matka viděla jenom dvakrát, což otec odůvodňoval tím, že synové k matce nechťejí, to však svědčí o jeho neschopnosti motivovat je. Matka zdůrazňuje, že se čtyři roky starala o syny sama a otec si je bral nepravdělně. Zájem začal projevoval, až když na něho podala trestní oznámení pro neplnění vyživovací povinnosti. V odvolání matka rovněž poukazuje na znalecký posudek, v němž bylo konstatováno, že výchovné předpoklady mají oba rodiče. Zdůraznila postoj otce k vyživovací povinnosti k dětem, kterou dlouhodobě neplní, zohledněn by měl být podle matky i negativní postoj otce k realizaci jejího styku se syny. Navrhla změnu napadeného rozsudku tak, aby byl návrh otce zamítnut. K odvolání matka připojila zprávu ošetřující lékařky dětí MUDr. Kotrányiové.

Opatrovník ve svém odvolání poukazuje na odsuzující rozsudek okresního soudu v Liberci ze dne 6.11.2015, kterým byl otec uznán vinným z přečinu zanedbání povinné výživy, a přesto neplní i nadále vyživovací povinnost, proto byla na něho Okresním státním zastupitelstvím v Liberci podána dne 5.1.2017 nová obžaloba pro stejný přečin. Dále opatrovník poukazuje na závěry ve věci vypracovaného znaleckého posudku, v němž znalci za bazální podmínku, co se týče prostředí u otce, určují výchovnou spolupráci partnerky otce. Ani u jednoho z chlapců nebyl zjištěn syndrom CAN, na který otec opakovaně poukazoval. Při jednání soudu dne 9.12.2016 se rodiče domluvili na styku matky s dětmi, otec projevil vstřícnost a uvedl, že bude děti vozit do Prahy na Černý most, aby matce ušetřil cestu a přislíbil i plnit vůči matce informační povinnost o záležitostech týkajících se dětí, své sliby však nesplnil. Rovněž otec odmítl podepsat individuální plán ochrany dětí, který opatrovník v souladu s ust. § 6 zákona o sociálně-právní ochraně dětí vypracoval. I přes opakované poučení ze strany soudu i OSPODU kontaktu matky s dětmi brání a nepředává jí informace o dětech. Z tohoto pohledu se opatrovníkovi jeví matka kompetentnější pro výchovu synů, proto navrhl změnu rozsudku okresního soudu a zamítnutí návrhu otce.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek, i řízení, které předcházelo jeho vydání, a poté dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro jeho změnu.

Podle § 475 odst. 1 z.ř.s. změnil-li se poměry, může soud změnit rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti nebo z rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě.

Podle § 909 o.z. změnil-li se poměry, soud změnil rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti i bez návrhu.

Podle § 888 o.z. dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže; soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popřípadě nesmějí styku účastnit. Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně připravit, styk dítěte s druhým rodičem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.

Obecně je třeba uvést, že řízení o změně výchovy a péče je ovládáno jinými zásadami než jak tomu je v řízení o první úpravu péče, k níž dochází po rozpadu soužití rodičů, kdy soud posuzuje, který z rodičů má lepší výchovné předpoklady a podmínky pro péči o nezletilé. Z výše uvedených zákonných ustanovení vyplývá, že ke změně předchozího rozhodnutí o úpravě péče a výživy nezletilých může dojít pouze v případě změny v poměrech nezletilého či na straně některého z rodičů, přičemž musí jít o změnu zásadního charakteru.

Jde tedy o porovnání předchozího a současného stavu a je proto rozhodné, i to, z jakých důvodů byli v daném případě předchozím rozsudkem oba nezletilí svěřeni do výchovy matky. Jak z rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 10. prosince 2013 č.j. 10 P 150/2008-116 vyplývá, okresní soud poté, kdy rodiče ukončili společné soužití (dne 3.1.2013) svěřil jak nezl. Dominika a nezl. Pavla, tak i nezl. Adama a nezl. Nikolu do výchovy matky, k jejíž péči opatrovník nevznášel námitky. Při úvaze o tom, kterému z rodičů budou nezletilí svěřeni, tedy vycházel okresní soud jak ze zpráv opatrovníka, tak ze souhlasných stanovisek obou rodičů.

V nyní projednávané věci o návrhu otce na svěřeni obou synů do jeho péče provedl soud I. stupně rozsáhlé dokazování, kterým zjistil skutkový stav, z něhož při přezkumu věci vycházel i odvolací soud. Ten však důkazní řízení doplnil výsledky obou nezletilých, a svědkyně Rady [REDAKCE] zprávou ošetřující lékařky nezletilých i rodičů MUDr. Kotrányiové, trestními spisy Okresního soudu v Liberci sp. zn. 28T 3/2017 a 1T 140/2015, zprávou ZŠ a MŠ Brázdim, propouštěcími zprávami ohledně obou nezletilých Thomayerovy nemocnice a aktuálními zprávami opatrovníka.

Z důkazů provedených před okresním soudem a doplněných v odvolacím řízení byl zjištěn následující skutkový stav; předběžným opatřením ze dne 2.9.2016 č.j. 10 P 150/2008-308 bylo matce uloženo odevzdat nezl. Dominika a nezl. Pavla do péče otce. Při jednání před okresním soudem dne 2.9.2016 otec přislíbil součinnost při styku dětí s matkou v intervalu 14

dnů, svůj slib však nedodržel a matka syny od září 2016 do prosince téhož roku viděla pouze dvakrát. Vánočního styku byla matka nucena domáhat se návrhem na předběžné opatření, které otec nerespektoval. Dále byl k návrhu matky upraven její styk se syny předběžným opatřením vydaným usnesením ze dne 1.2.2017 č.j. 10 P 150/2008-346. V péči o děti byla otcí podstatným způsobem nápomocna jeho partnerka Radka [REDAKCE] kterou si nezletilí oblíbili, a kterou znalci hodnotili jako lepšího vychovatele než rodiče. Otec nejprve nezl. Pavla přihlásil do ZŠ Jungmannova ve Staré Boleslavi, po určitých problémech s chlapcovým chováním jej přehlásil do ZŠ Brázdim, kde měl dobré výsledky. Nezl. Dominik navštěvoval třetí třídu ZŠ v Palachově ulici v Brandýse nad Labem, kde byl jeho prospěch průměrný. Otec matce dlouhodobě neplatí řádně výživné pro všechny čtyři sourozence, byl z toho důvodu již odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 6. listopadu 2015 č.j. 1 T 140/2015-117, který nabyl právní moci dne 8.12.2015, tímto rozsudkem byl otec uznán vinným přečinem zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1, 3 tr. zák. a odsouzen k trestu obecně prospěšných prací ve rozsahu 300 hodin. Ze spisu Okresního soudu v Liberci sp. zn. 1 T 140/2015, ze zprávy o průběhu výkonu trestu obecně prospěšných prací na č.l. 136 je zřejmé, že ke dni 9.3.2017 otec vykonal pouze 20 hodin z trestu, naposledy pracoval dne 12.6.2016, poté opakovaně přislíbil, že se k poskytovateli práce dostaví, což neučinil a hrazení výživného a dlužného výživného nedoložil.

Ze spisu Okresního soudu v Liberci sp. zn. 28 T 3/2017 bylo zjištěno, že dne 6.1.2017 podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Liberci na otce obžalobu pro přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1, 3 trestního zákoníku, neboť od 16.1.2016 do 11.11.2016 úmyslně nepřispíval na výživu nezletilých dětí Nikoly, Adama a Dominika [REDAKCE] a Pavla [REDAKCE] dluží takto na výživném 37.400 Kč. Dále od 6.10.2015 do 11.11.2016 úmyslně nepřispíval na výživu svého syna Patrika [REDAKCE] nar. 6.3.2001 a dluží na výživném 20.400 Kč, o podané obžalobě dosud nebylo rozhodnuto.

Důkazní řízení odvolací soud doplnil dále výsledkem přítelkyně otce Radky [REDAKCE] z jejíž výpovědi zjistil, že s otcem žijí jako partneři od ledna 2013, k oběma nezletilým má svědkyně dobrý vztah, má je ráda a oni ji. Jejich výchova není snadná, nezl. Pavel potřebuje řád a pravidla, neprospívají mu změny. Když chlapci přišli od matky, byli zamlklí, neuměli dát najevo emoce, to se však po určité době změnilo k lepšímu. Týden poté, kdy oba chlapci byli na styku u matky, je přistihla svědkyně, jak leží v posteli nazí. Otec se svědkyní s nimi následně hovořili a synové uvedli, že jim při pobytu u matky strejda Honza a strejda Zdeněk sahal do trenek. Svědkyně s otcem se šli poradit za doktorem Adamem, ten doporučil hospitalizaci chlapců, která se realizovala. Po návratu z nemocnice se nezl. Pavel v chování zhoršil, důvod svědkyně shledala v tom, že mu zemřela oblíbená učitelka a odstěhovala se kamarádka. Na návštěvy k matce chlapci nechtějí, když u ní byli na prázdninách, Dominik každý den svědkyni volal a psal jí SMS. O dluhu otce na výživném svědkyně ví, bude to s ním řešit. Stávalo se i to, že když otec nastoupil k zaměstnavateli, matka zaměstnavatele kontaktovala s tím, že by měl otec nastoupit do vězení.

V nepřítomnosti rodičů byli před odvolacím soudem vyslechnuti oba nezletilí. Nezl. Dominik uvedl, že ukončil třetí třídu, na vysvědčení měl čtyři trojky, se školními úkoly mu pomáhala teta Radka i táta, nebo je vypracovává sám. Nyní o prázdninách jezdí s tátou a bratrem Pavlem na ryby. Zpočátku se mu u táty líbilo, ale nyní se mu líbí víc u mámy. Když odjede z víkendové návštěvy od mámy, začne se mu stýskat a chtěl by tam zpátky. Řekl už i

tátovi a tetě, že by chtěl zpět k mamě, oni mu řekli, že nebudou bránit, také bratr Pavlík chce k mamě. Sestra Nikola se k Dominikovi již nechová ošklivě, pouze když ji s bratrem provedou něco zlého, tak se zlobí. Bratr Adam je hodný, Dominik ho má rád. Babička má svůj byt, k mamince chodí na návštěvy anebo oni chodí za ní, je hodná. Než šli chlapci bydlet k tátovi, do bytu k mamince chodil strejda Zdeněk, ale ten je nikdy netrestal, nikdy jim nic neudělal. Když dělali velký „bordel“, dostali na zadek od maminky.

Nezl. Pavel uvedl, že první třídu ukončil se samými jedničkami, učí se s ním asistentka, doma už se učit nemusí. Úkoly vypracovává s Radkou. U tatínka se mu líbí, k mamince jezdí rád a tam se mu líbí víc. Je srozuměn s tím, že pokud by bydlel u maminky, chodil by v Liberci do školy. S Nikolou a Adamem se mají rádi, Pavlík je nepošťuchuje, jednou si ošklivě pořezal ruku, když proběhl skleněnými dveřmi. Takové dveře již v bytě nemají. Nezletilý spontánně uvedl, že by chtěl jít na prázdniny k mamě a zůstat tam i ve školním roce.

Ze zprávy ředitele ZŠ a MŠ Brázdim Mgr. Miroslava Čmelíka ze dne 12.5.2017 odvolací soud zjistil, že nezl. Pavel dochází do školy pravidelně, ve škole je včetně ranní i odpolední družiny, otec si jej vyzvedává a absence včas omlouvá. Matka do školy několikrát volala a ptala se na Pavla, ředitel jí informace podával do doby, než matka u soudu sdělení ředitele zkreslila. Po návratu z nemocnice, kdy byl měsíc mimo školu, se chování Pavla změnilo k horšímu, je neukázněný, dělá mu problém ovládat se, ve třídě pošťuchuje děti a bere jim věci, někdy ničí své věci a spolužákům vyhrožuje. Při vyučování se nedokáže soustředit, je nutné mu pokyny opakovat. Dožaduje se stálé pozornosti. Konflikty vytváří mezi dětmi i v družině, je pro mimoškolní aktivity velmi problematický, vyžaduje neustálý dohled, neboť např. způsobuje problémy i na toaletách, kde pošťukuje zařízení. Známkový týrání či zanedbání a zneužívání ze strany rodiny škola nezaznamenala.

Z propouštěcí zprávy nezl. Pavla Týra z Thomayerovy nemocnice, oddělení dětské psychiatrie ze dne 29.3. 2017 odvolací soud zjistil, že si nezletilý rychle zvykl, patrný byl jeho neklid, impulzivita a hyperaktivita, ve škole se zapojil dobře, v hodinách se dobře soustředil, učivo zvládal, byl mu nasazen Risperidon, propuštěn byl v kompenzovaném psychickém a somatickém stavu. Doporučeno bylo pokračovat v medikaci Ritalinem a Rispemem. U nezletilého byla diagnostikována hyperkinetická porucha chování.

Ze zprávy Thomayerovy nemocnice, oddělení dětské psychiatrie ze dne 29.3.2017 ohledně nezl. Dominika Tichého bylo zjištěno, že byl rovněž hospitalizován na doporučení MUDr. Adama pro podezření na sexuální zneužívání a týrání dětí u matky. Na oddělení si zvykl rychle, byl dobře laděný, zapojil se do kolektivu ostatních dětí a nebyl konfliktní. Nenastaly u něho poruchy chování, potřebné bylo jen občasné napomenutí. Ve škole se zapojil bez problémů, potřeboval individuální dohled a pomoc při vypracovávání úkolů a bylo nutné jej motivovat. Medikaci neužíval, propuštěn byl v kompenzovaném psychickém a somatickém stavu. Diagnostikována byla smíšená porucha chování a emocí.

Zprávou Základní školy a mateřské školy Brázdim ze dne 30.3.2017 otec doložil úhradu částky 2.750 Kč pro nezl. Pavla za školu v přírodě. Dále otec doložil potvrzením ze

dne 9.3.2017 firmy Jarmes, spol. s r.o. příslib zaměstnání u této firmy s nástupem ke dni 17.4.2017.

Z rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Mladé Boleslavi ze dne 2.2.2017 odvolací soud zjistil, že otci byl přiznán doplatek na bydlení ve výši 9.939 Kč od ledna 2017 s tím, že společně s otcem byli posuzováni i nezl. Dominik a nezl. Pavel.

Jak bylo již uvedeno shora, v řízení o změně výchovy soud zkoumá, zda na straně dětí či rodičů došlo od posledního rozhodování soudu k podstatné změně poměrů, která vyžaduje i změnu stávající úpravy péče. K takové změně v daném případě podle názoru odvolacího soudu nedošlo. Matka, jak vyplynulo ze zprávy opatrovníka, který opakovaně šetřil poměry v jejím bytě a kontinuálně s ní vedl mailovou korespondenci, péči o děti v rámci svých možností zvládá, opatrovník nikdy nezjistil, že by syny jakkoliv zanedbávala, a to přestože jí otec neplněním vyživovací povinnosti její obtížnou situaci ještě ztěžuje. Tvrzení otce o jejím zanedbávání péče o syny, týrání dětí či dokonce sexuálním zneužívání při návštěvách u matky, v řízení nebylo prokázáno. Ze znaleckého posudku znalců PhDr. Tesaře a PhDr. Fiedlera sice vyplývá, že otec se jeví jako osoba, která by mohla zvládat péči o syny, avšak svěřením dětí do jeho péče znalci podmiňují výchovnou spolupráci jeho partnerky Radky [REDAKCE]. Odvolací soud neupírá partnerce otce, že svými výchovnými předpoklady převyšuje oba rodiče, ani její zásluhy v péči o oba nezletilé, avšak nejde o biologického rodiče dětí, a zejména nelze odhlédnout od okolností, které svědčí v neprospěch otce. Svým způsobem života, kdy je opakovaně odsouzen a trestně stíhán pro neplacení výživného, kdy patrně nemá vytvořen pracovní návyk, neboť pracuje vždy pouze krátkodobě, nepředstavuje otec vhodný výchovný vzor pro oba syny. Navíc otec v době, kdy měl syny v péči, selhal v plnění povinnosti syny připravit na styk s matkou, tento styk umožnit a při výkonu práva osobního styku se syny s matkou spolupracovat, tak, jak mu ukládá shora citované ustanovení § 888 věty druhé o.z. Na rozdíl od otce matka v době, kdy byli oba nezletilí v její péči, jejich styk s otcem umožňovala.

Po zhodnocení důkazů provedených před soudem I. stupně a doplněných v odvolacím řízení dospěl odvolací soud k závěru, že za situace, kdy nebyla shledána změna poměrů na straně matky, a kdy oba nezletilí spontánně vyjádřili přání být v péči matky, nejsou podmínky pro změnu výchovné péče nezl. Dominika a nezl. Pavla, a proto rozsudek soudu I. stupně změnil a návrh otce, v souladu s návrhem opatrovníka, zamítl (§ 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř.).

Protože v péči matky nebyly zjištěny závady, neshledal odvolací soud důvod pro stanovení dohledu nad výchovou nezletilých, proto řízení o stanovení dohledu zahájené z úřední povinnosti soudem I. stupně výrokem II zastavil (§ 16 z.ř.s.).

V průběhu řízení před okresním soudem vznikly náklady na znalečné znalců PhDr. Tesaře a PhDr. Fiedlera. V souladu s § 148 odst. 1 o.s.ř. má stát právo podle výsledku řízení proti účastníkům na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud o nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Tyto předpoklady shledal odvolací soud na straně matky, která v pracovním poměru dosahuje příjmu kolem 10.000 Kč, je nemajetná a má vyživovací povinnost ke čtyřem dětem, na které otec výživné neplatí, proto byla

povinnost nahradit státu zálohované znalečné uložena otci. K úhradě částky znalečného, vzhledem k její výši, byla otci poskytnuta přiměřená lhůta (§ 160 odst. 1 o.s.ř.).

O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto za použití § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. a podle § 23 z.ř.s. šlo o řízení ve věci péče soudu o nezletilé, které mohlo být zahájeno i bez návrhu, v takovém případě žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, ledaže by okolnosti případu odůvodňovaly přiznání náhrady některému z účastníků. Takové okolnosti však odvolací soud v posuzovaném případě neshledal.

P o u ě n í : **Proti tomuto rozsudku n e n í přípustné odvolání ani dovolání. Neplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí soudu, může se oprávněný domoci plnění v řízení o výkon rozhodnutí či v exekučním řízení.**

V Liberci dne 11. července 2017

Za správnost vyhotovení:
Michaela Böhmová

Michaela Böhmová

Digitálně podepsal Michaela Böhmová
DN: c=CZ, 2.5.4.97=NTBCZ-00215708,
o=ŘÍZNÝ SÚD V ÚSTÍ NAD LABEM (JC
00215708), ou=robocka Liberec,
ou=1040, cn=Michaela Böhmová,
sn=Böhmová, givenName=Michaela,
serialNumber=s461233,
title=zapisovatelka
Datum: 2017.08.10 06:13:57 +02'00'

JUDr. Jarmila Potužáková v. r.
předsedkyně senátu